

[Iver Poulsen.]

sætte tæring efter næring og føre en økonomisk politik, som kunne give landet og vort erhvervsliv den økonomiske styrke og den konkurrencedygtighed, som var nødvendig til den kraftprøve, som regeringen antog at erhvervslivet skulle præstere ved vort formodede nærforestående medlemskab i fællesmarkedet. Men nu viser det sig, at vi som følge af den for regeringen ganske uventede udvikling i Bruxelles skal prøve at klare den endnu vanskeligere kraftprøve fra det slettest mulige udgangspunkt, nemlig med en gabende tom valutakasse, hvis bund kun skjules af lånte penge, med en rekordhøj rente, med et stadig stigende pris- og omkostningsniveau og en som følge deraf stadig forringet konkurrenceevne.

Den højtærede udenrigsminister sagde en del om, hvor vi skulle vende blikket hen, nemlig udad for at spejde efter hjælp — noget, som jeg senere vil vende tilbage til. Men mon vi nu ikke først og fremmest skulle tage os sammen og vende blikket indad mod vore selvskabte økonomiske vanskeligheder og først og fremmest se at få dem klaret — der er nemlig ingen, der vil gøre det for os. Jo længere vi udskyder denne ubehagelige opgave, desto vanskeligere bliver dens løsning, for så skal den ikke blot løses efter fornufts love, men efter nødens og trangens ublide love. Det burde aldrig være kommet så vidt.

I øvrigt omtalte den højtærede udenrigsminister flere muligheder, som regeringen ville undersøge i sine bestræbelser for at opretholde og udvikle den danske eksport og finde erstatning for den nedgang i landbrugseksporten, der bliver en følge af forskelsbehandlingen fra fællesmarkedets side.

I den forbindelse vil jeg gerne sige lidt til den ærede socialdemokratiske ordfører, hr. K. B. Andersen, som kom med nogle, ganske vist noget indhyllede, bebrejdelser mod landbruget for mangelfuldheden i dets salgsskapparat i sammenligning med industriens. Nu kender jeg ikke noget til industriens salgsskapparat, så jeg kan ikke foretage nogen sammenligning; men jeg vil i hvert fald gerne i denne forbindelse sige til det ærede medlem hr. K. B. Andersen, at mig bekendt har landbruget virkelig præsteret en stor indsats for at udbygge sit salgsskapparat og sprede sin afsætning, således at landbruget

i dag har udsalgssteder i mere end 100 lande. Landbruget har, så snart der har vist sig en ny produktionsgren, den være sig nok så beskeden, inden for landbrugets eksportindustri — enten det nu drejede sig om konserverindustri, champignondyrkning, eller hvad det har været — straks taget denne produktionsgren op, hvor lille og beskeden den end måtte være. Landbruget har virkelig vist initiativ og udfoldet store bestræbelser. Hermed skal selvfølgelig ikke være sagt, at der med den rivende udvikling, der sker, ikke stadig er meget for landbruget at udrette med hensyn til salgsskapparat. Men jeg ser i hvert fald noget godt i, at det ser ud til, at landbruget og den private handel, de private eksportører, har fundet hinanden i et samarbejde, som kun kan blive til gavn for landbrugseksporten og dermed for det danske samfund.

Den mindre opmærksomme iagttager, der måske mere hæftede sig ved de af udenrigsministeren omtalte muligheder end ved ministerens konklusioner, kan muligvis få det noget fortegnede indtryk af situationens alvor, at det ikke er så galt, som det ser ud til. Forholdet er imidlertid det — som ministeren selv nævnte — at foretagne undersøgelser viser, at muligheden for afsætning af vor eksport på markeder uden for Vesteuropa er begrænset, og at der ikke i de oversøiske lande findes muligheder for blot tilnærmelsesvis kompensation for de tab, dansk eksport må imødesee i den kommende tid.

Selv om den højtærede udenrigsminister mener, at EFTA vil være et vigtigt og selvfølgelig område for danske eksportfremstød, må det vist være rigtigt for ikke at vække nogen ubegrundet optimisme i befolkningen straks at erkende og fastslå, at af politiske grunde — for det er det jo nok — kan EFTA ikke vise så stor forståelse for vore vanskeligheder, at EFTA-landene vil gå med til at inddrage landbrugsvarer og fiskeriprodukter under frihandelsvarebehandlingen; når det ikke kan ske, er der meget lidt at hente for dansk eksport, navnlig da for dansk landbrugseksport, inden for EFTA-området. Selv om vore nordiske brødrefolk og EFTA-partnere skulle vise blot en beskeden forståelse for vore problemer, er det nok værd i denne forbindelse, når man skal prøve at